

Lưu lượng dòng chảy: $Q = A_1 v_1 = A_3 v_3 \implies$ Ông rót có dạng côn

Khi kim loại chảy vào ống rót, vận tốc của nó tăng và do đó mặt cắt của ống dẫn phải giảm

Trái lại, khi vận tốc của kim loại tăng dần hướng đến đáy ống rót, thì không khí có thể xâm nhập vào chất lỏng và vào lòng khuôn

Để ngăn điều này, ống rót được thiết kế dạng côn, để lưu lượng dòng chảy Q = A.v là hằng số từ đỉnh đến đáy ồng rót

Thời gian điền đầy lòng khuôn
$$t_f = \frac{V}{Q} = \frac{V}{A_g v_3}$$

A_g : diện tích mặt cắt của cổng; V: thể tích long khuôn

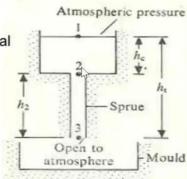
Đây là thời gian tối thểu để điền đầy lòng khuôn. Vì phân tích bỏ qua tổn thất ma sát và co thắt của dòng chảy trong hệ thống kênh dẫn; Thời gian điền đầy sẽ lớn hơn giá trị đã tính bằng phương trình trên

$$gh_2 + \frac{p_2}{\rho_m} + \frac{v_2^2}{2} = \frac{p_3}{\rho_m} + \frac{v_3^2}{2}$$
 Points 2 & 3
$$\rho_m = \text{density of molten metal}$$

Let in the limiting case, $p_2 = p_3$, then from above equation

$$\frac{v_3^2}{2} = gh_2 + \frac{v_2^2}{2}$$

We know that, $v_2 = \frac{A_3}{A_2} v_3 = Rv_3$

(a) Simple vertical gating

Combining above two eqns.,
$$\frac{v_3^2}{2g} = h_2 + \frac{R^2 v_3^2}{2g}$$
  $R^2 = 1 - \frac{2gh_2}{v_3^2}$

$$R^2 = 1 - \frac{2gh_2}{v_3^2}$$

We know that between points 1 and 3, $gh_t = v_3^2/2$

Put this in
$$R^2$$
 eqn, we get, $R^2=1-\frac{h_2}{h_t}=\frac{h_c}{h_t}$
$$R=\frac{A_3}{A_2}=\sqrt{\frac{h_c}{h_t}}$$

$$R = \frac{A_3}{A_2} = \sqrt{\frac{h_c}{h_t}}$$

ThS. LE VU HA

	kính góc lượn	trên chi tiết đúc	
Hình vẽ	Thông	Giá trị nhỏ nhất của cá	ic thông số theo loại đức
	số	Trong khuôn cát	Trong khuón kim loại
\3	R	a/2	a/3
0 58	R,	a+R	a+R
++	c	$2\sqrt{b-a}$	$2\sqrt{b-a}$
0 12k	h	8c	8c
b 1 a.		a+b	a+b
, e	R	4	6
No.	R,	$R + \frac{a+b}{a}$	$R + \frac{a+b}{}$
•		2	2
0 0	R	a/2	a/3 (a + b)/6
4 3	R ₁ và R ₂	(a + b)/4	
	c,	$2\sqrt{b-a}$	$2\sqrt{b-a}$
111111111111111111111111111111111111111	h,	8c %	8c
2 1 3 3	6 ₂ h ₂	$1.5\sqrt{b-a}$	$1.5\sqrt{b-a}$
C2 1 6	h ₂	12c	12c

Chú thích:

1/ Trị số góc lượn đúc được lấy: 1, 2, 3, 5, 8, 10, 15, 20, 25, 30, 40 mm 2/ Trong cùng một chi tiết đúc, số lượng góc lượn khác nhau phải là nhỏ nhất.

a) Cổng đứng

Phương Bernoulli

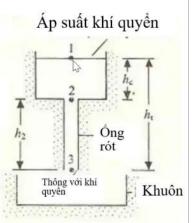
$$h_1 + \frac{p_1}{\rho g} + \frac{{v_1}^2}{2g}$$
  $= h_3 + \frac{p_3}{\rho g} + \frac{{v_3}^2}{2g} + \Delta h$

Giả thuyết $p_1=p_3$, và mức 1 duy trì không đổi, vì vậy $v_1=0$, tổn thất ma sát bỏ qua. $h_t=h_1-h_3$

Cân bằng năng lượng giữa 1 và 3

$$gh_t = v_3^2 / 2 \qquad v_3 = \sqrt{2gh_t}$$

Vận tốc v₃ coi như vận tốc tại đáy ống rót hoặc ¿ cổng v_g

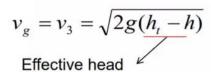

Cổng khuôn đứng

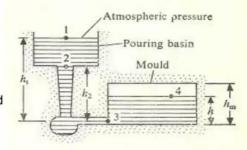
(b) Bottom gating

$$h_1 + \frac{p_1}{\rho g} + \frac{{v_1}^2}{2g} + F_1 = h_3 + \frac{p_3}{\rho g} + \frac{{v_3}^2}{2g} + F_3$$

Apply Bernoulli's eqn. between points 1 and 3 and between 3 and 4 is equivalent to modifying V₃ equation in the previous gating.

- V₄ is very small All KE at 3 is lost after the <mark>liquid metal</mark>

(b) Bottom gating

Assuming in the mould the height moves up by 'dh' in a time 'dt'; A_m and A_q are mould area and gate area, then

$$V = A_m dh = A_g v_g dt$$
 Combining above two eqns., we get
$$\frac{1}{\sqrt{2g}} \frac{dh}{\sqrt{h_t - h}} = \frac{A_g}{A_m} dt$$

Bảng 3-13.Dung sai kích thước và độ nhám bề mặt của chi tiết đúc

	Hợp kim đúc				
Phương pháp đúc	Kim loại mẫu nhẹ	Kim loại mầu nạng và gang xám	Gang có độ bến cao, gang rên và thep		
Dưới áp lực	TT11 - TT13 Τόὶ R ₃ =0,63 μm	ff12 - ff14 R=1,25 μm và thô lươn			
Trong khuôn gốm và theo khuôn mẫu chấy	IT12 - IT14 Τόὶ R _. =2,5 μm	FF13 - 1T15 Tới R _z =20 μm	1T14 - 1T15 R = 20 µm; và thô hơn		
Trong khuốn kim loại, đười áp lực thấp, không có tối và có lỗi, trong	1Γ13 - 1Γ17 Τσί R _z =20 μm	1114 - IT17 Τόι R,=40 μm	ΓΓ15 - ΓΓ18 Τόὶ R _c =80 μm		
Trong khuon cát, ly tám, trong khuôn pha đất sét tươt và khô	fT14 - fT18 Τới R _z =40 μm	T15 - IT19 Τόὶ R,=80 μm	IT16 - IT20 R,=80 μm và thố hơn		

Bang 3-11. Dung sai kien thước chi tiết đượ (mm).

12032			0	O			
Kích thước danh nghĩa	ITII	IT12	IT13	IT14	IT15	IT16	1T17
Đến 6	0,075	0,120	0,180	0,300	0,480	0,750	1,200
>6÷10	0,090	0,150	0,220	0,360	0,580	0,900	1,500
>10÷18	0,110	0.180	0,270	0,430	0,700	1,100	1,800
>18÷30	0,130	0,210	0,330	0,520	0,840	1,300	2,100
>30÷50	0,160	0,250	0,390	0,620	1,000	1,600	2,500
>50÷80	0,190	0,300	0,460	0,740	1,200	1,900	3,000
>80÷120	0,220	0,350	0,540	0,870	1,400	2,200	3,500
>120÷180	0,250	0,400	0,630	1,000	1,600	2,500	4,000
>180÷250	0,290	0,460	0,720	1,150	1,850	2,900	4,600
>250÷315	0,320	0,520	0,810	1,300	2,100	3,200	5,200
>315÷400	0,360	0,570	0,890	1,400	2,300	3,600	5,700
>400÷500	0,400	0,630	0,970	1,550	2,500	4,000	6,300
>500÷630	0,440	0,700	1,100	1,750	2,800	4,400	7,000
>630÷800	0,500	0,800	1,250	2,000	3,200	5,000	8,000
>800÷1000	0,560	0,900	1,400	2,300	3,600	5,600	9,000
>1000÷1250	0,660	1,050	1,650	2,600	4,200	6,600	10,500
>1250÷1600	0,780	1,250	1,950	3,100	5,000	7,800	12,500
>1600÷2000	0,920	1,500	2,300	3,700	6,000	9,200	15,000
>2000÷2500	1,100	1,750	2,800	4,400	7,000	11,000	17,500
>2500÷3150	1,350	2,100	3,300	5,400	8,600	13,500	

a) Cổng đứng

Phương Bernoulli

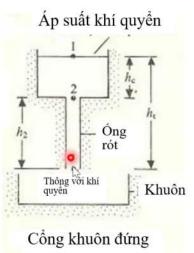
$$h_1 + \frac{p_1}{\rho g} + \frac{{v_1}^2}{2g}$$
 = $h_3 + \frac{p_3}{\rho g} + \frac{{v_3}^2}{2g} + \Delta h$

Giả thuyết $p_1=p_2$, và mức 1 duy trì không đổi, vì vậy $v_1=0$, tổn thất ma sát bỏ qua. $H_t=h_1-h_3$

Cân bằng năng lượng giữa 1 và 3

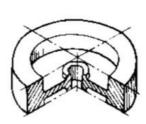
$$gh_t = v_3^2 / 2 \qquad v_3 = \sqrt{2gh_t}$$

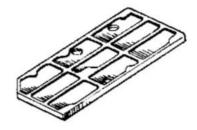
Vân tốc $v_{\rm 3}$ coi như vận tốc tại đáy ống rót hoặc ${\rm ^5}$ cổng $v_{\rm g}$

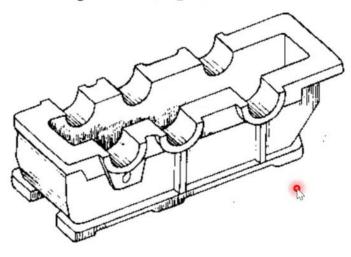
Độ chính xác kích thước chi tiết đúc chia thành 5 nhóm

Nhóm I: bao gồm các chi tiết đúc có hình thù đơn giản: phẳng, tròn hoặc bán cầu; mặt ngoài - bằng phẳng hoặc bể mặt có các vấu lồi không cao, các mặt bích, lỗ, vấu lồi, hốc hõm. Các mặt tròn ngoài được chế tạo không có lõi hoặc không có phần tháo rời. Các hốc thì không được sâu và được tạo nên một cách dễ dàng nhờ các thỏi hoặc các lõi đơn giản; các mặt trong phẳng, không có các vấu lồi hoặc lỗ sâu (hình 3-2).

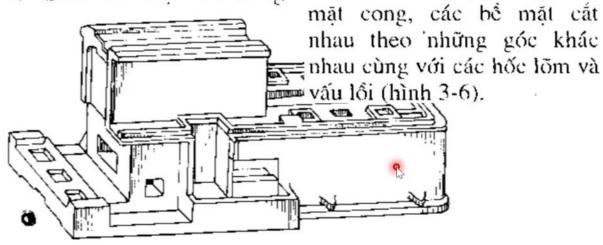

Nhóm III bao gồm các vỏ hộp, các hình cầu, bán cầu,hình trụ và các dạng khác. Bề mặt ngoài có dạng cong hoặc phẳng có các phần vặn cong, các vấu lồi và các hốc sâu có đường viền quanh tương đối phức tạp. Các bộ phận được tạo nên nhờ sử dụng lõi. Các bề mặt bên trong được nối liền với nhau tạo nên hình dáng hình học có chiều dài hoặc chiều cao lớn cùng với các vấu lỗi và hốc lõm không đáng kể, được bố trí trong một hoặc hai bậc cùng với những cửa ra rộng (hình 3-4).

THE IPVICITAL

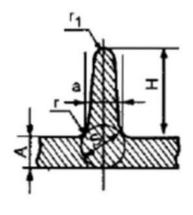
Nhóm V bao gồm các chi tiết có dạng hộp hở ,mặt ngoài cong hoặc hình dạng phức tạp cùng với các gân nối hoặc giao nhau; các mặt bích, các ống nối và các kết cấu khác. Các mặt bên trong

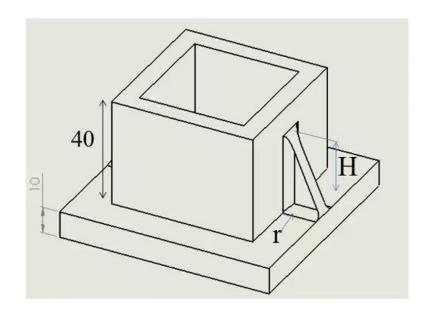

ThS. LÊ VŨ HẢI

có các hình thù phức tạp, các

Tính: H, r, S, a

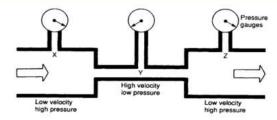
Định luật Bernoulli

Chia 2 vế của (1.3) cho W ta được phương trình Bernoulli:

$$Z_{1} + \frac{P_{1}}{\gamma} + \frac{v_{1}^{2}}{2g} = Z_{2} + \frac{P_{2}}{\gamma} + \frac{v_{2}^{2}}{2g}$$
 (1.4)

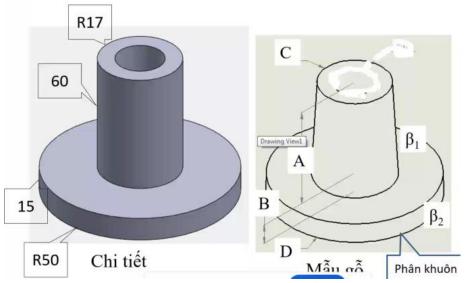
Nếu xét cho cùng thế năng tại các vị trí X, Y, Z:

$$\frac{P_X}{\gamma} + \frac{v_X^2}{2g} = \frac{P_Y}{\gamma} + \frac{v_Y^2}{2g} = \frac{P_Z}{\gamma} + \frac{v_Z^2}{2g}$$
 (1.5)

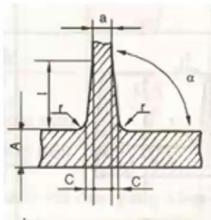
Như vậy với một lưu lượng không đổi, nếu **diện tích** (tiết diện) thay đổi sẽ làm thay đổi **áp suất** và **vận tốc** dòng chảy.

Tính các kích thước của mẫu

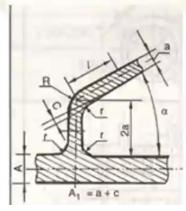

- Kết cấu liên kết giữa gân với thành, vách vật đúc:

Dang liên kết	Phác họa	Kích thước
Vách có gân ở giữa	a T	S = 1,5A, r = 0,5A H < 5A r ₁ = 0,25A; a = 0,8A
Vách có gân ở các mép	a a	S = 1,25A; r = 0,3A; H = 5A; r ₁ = 0,25A; a = 0,8A
Liên kết gân với vòng tròn		d = 4A; a = (0.8 - 1.0)A; r = 0.5A;
Liên kết gân kiểu bàn cờ		C ≥ 2a; r = 0,5a

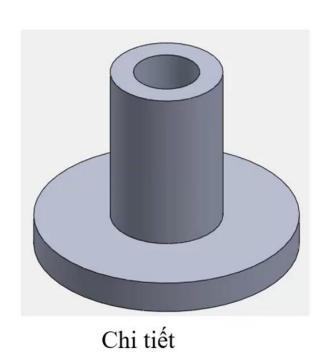

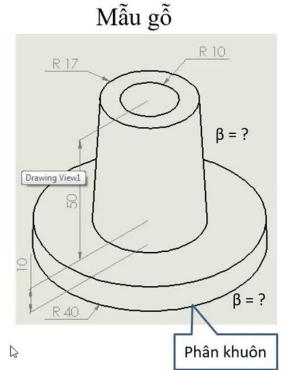
Cho A = 10, a= 5, α = 90°, vật liệu gang. Tính: r, l, c.

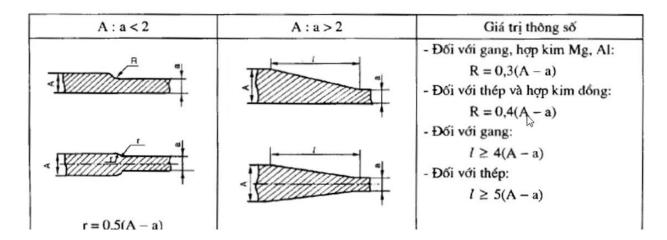

Cho A = 10, a= 5, α = 60°. Tính: r, l, c, R.

Tính góc nghiêng của mẫu gỗ

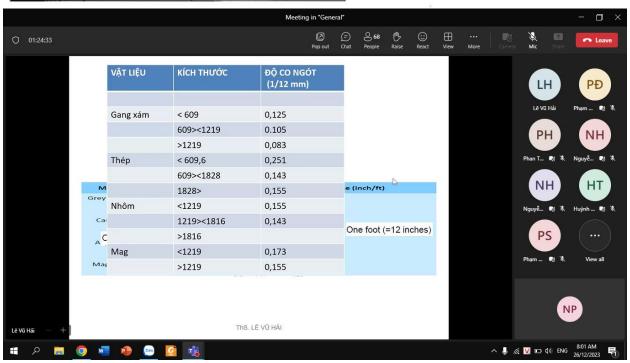

- Khi chuyển tiếp các thành ở các góc vật đúc:

α	A: a < 1,25	A: a > 1,25
α > 75°	A a a	A
α < 75°	A a a a a a a a a a a a a a a a a a a a	R = r + A A ₄ = a + c

				l
A : a	С	r	Thép HK dông	Gang, HK Al và Mg
< 1,25 1,25 - 1,8 1,8 - 2,5 > 2,5	0 A - a 0,8(A - a) 0,7(A - a)	(1/3- 1/6) A-a 2	> 5C	>4C

Phác họa	r ₂	h	b
1 12 13			
· 1 · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	0,75S	(1,5-2)s	-
1.55 0.758			
	-	1,58	-
**	0,758	28	1,5S
$r_1 = 0.25S$			